

sygn. akt III A Ua 478/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lutego 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodnicząca – sędzia: Urszula Iwanowska (spr.)

Sędziowie: Barbara Białecka

Beata Górską

po rozpoznaniu w dniu 11 lutego 2021 r., w S. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania B. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.

o wypłatę świadczenia

na skutek apelacji ubezpieczonego od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 16 października 2020 r., sygn. akt IV U 172/20

oddala apelację.

Barbara Białecka Urszula Iwanowska Beata Górską

III A Ua 478/20

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. decyzją z dnia 15 stycznia 2020 r. przyznał B. K. prawo do emerytury od 1 listopada 2019 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Wysokość świadczenia wyniosła 1.506,41 zł. Organ rentowy zawiesił wypłatę świadczenia z uwagi na pobieranie przez ubezpieczonego emerytury z Wojskowego Biura Emerytalnego w S. wskazując, że B. K. może być wypłacane tylko jedno świadczenie; wyższe lub wybrane przez ubezpieczonego.

W odwołaniu od powyższej decyzji B. K. wniósł o nakazanie Zakładowi wypłaty świadczenia emerytalnego wraz z odsetkami za opóźnienie oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych podtrzymując argumentację przytoczoną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 16 października 2020 r. Sąd Okręgowy w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie (punkt 1) oraz zasądził od B. K. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (punkt 2).

Powyższe orzeczenie Sąd Okręgowy oparł o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

B. K. urodził się w dniu (...)

Od 1 września 1968 r. do 24 kwietnia 1972 r. zatrudniony był w Państwowym Ośrodku (...) w P. na stanowisku montera ciągnikowego. W dniu 24 kwietnia 1972 r. rozpoczął pełnienie zawodowej służby wojskowej.

Ubezpieczony w dniu 25 października 1985 r. złożył wniosek o zaliczenie do wysługi lat, od której uzależniona jest wysokość uposażenia według stopnia wojskowego, okresu pracy cywilnej na stanowisku montera ciągnikowego od 1 września 1968 r. do 24 kwietnia 1972 r.

Powyższy okres pracy cywilnej - w wymiarze 3 lat, 7 miesięcy i 23 dni, został uwzględniony do wysługi lat, od której uzależniona była wysokość uposażenia wojskowego wg stopnia wojskowego.

Decyzją z dnia 4 marca 2003 r. Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego w S. przyznał B. K. od dnia 1 marca 2003 r. emeryturę wojskową na podstawie ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin.

Do ustalenia prawa i wysokości emerytury przyjęto następujące rodzaje okresu wysługi:

1. służba wojskowa w ilości 15 lat – 40%;
2. służba wojskowa powyżej 15 lat – łącznie 18 lat, 10 miesięcy i 7 dni (w tym trzy lata okresów składkowych poprzedzające służbę) w łącznym wymiarze 48,97%;
3. służba w warunkach szczególnych (art. 15 ust. 2 pkt 2) w ilości 3 lat – 3%;
4. służba w warunkach szczególnych (art. 15 ust. 3) w ilości 1 roku, 16 dni – 6,50%;
5. okresy składkowe poprzedzające służbę ponad 3 lata w wymiarze 7 miesięcy i 23 dni - 0,76%.

Procentowy wymiar emerytury ubezpieczonego przy zachowaniu zasady nie przekraczania 75% podstawy wymiaru wyniósł 75% (wymiar emerytury ograniczony został z 99,23%).

Uwzględniony przez wojskowy organ rentowy okres zatrudnienia ubezpieczonego od 1 września 1968 r. do 23 kwietnia 1972 r. stanowił 8,56% procentowego wymiaru emerytury. Nie miał on wpływu na wysokość kwotową świadczenia, a jedynie na wysokość procentową wymiaru świadczenia.

B. K. od 1 marca 2003 r. do 15 kwietnia 2019 r. zatrudniony był w (...) (...) Oddziale (...) w D. (od 1 marca 2003 r. do 31 października 2011 r. na stanowisku kierownika kuchni i stołówki, od 1 listopada 2011 r. do 31 lipca 2012 r. na stanowisku technika – kierownika kuchni i stołówki, od 1 sierpnia 2012 r. do 15 kwietnia 2019 r. na stanowisku kierownika kuchni i stołówki).

W dniu 25 listopada 2019 r. ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę z FUS.

Okres zatrudnienia od 1 września 1968 r. do 24 kwietnia 1972 r., w ilości 3 lat, 7 miesięcy i 23 dni został uwzględniony jako okres składkowy i przyjęty do ustalenia wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r.

Decyzją ZUS z dnia 14 stycznia 2020 r. ustalono wartość kapitału początkowego ubezpieczonego na dzień 1 stycznia 1999 r. w kwocie 20.302,26 zł.

Z kolei zaskarżoną decyzją z dnia 15 stycznia 2015 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał B. K. prawo do emerytury od 1 listopada 2019 r. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej, tj.: (203228,49 zł + 89166,36 zł) / 194,10 m-cy. Obliczona w powyższy sposób wysokość świadczenia emerytalnego wyniosła 1.506,41 zł.

Organ rentowy zawiesił wypłatę świadczenia z uwagi na pobieranie przez B. K. emerytury z Wojskowego Biura Emerytalnego w S..

Po ustaleniu powyższego stanu faktycznego oraz na podstawie przepisów prawa niżej powołanych Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd pierwszej instancji podkreślił, że w rozpoznawanej sprawie istotą sporu było zagadnienie prawne, a mianowicie ustalenie, czy organ rentowy dokonał prawidłowej interpretacji przepisów ustawy emerytalnej w zakresie wydania decyzji o zawieszeniu wypłaty przyznanej ubezpieczonemu emeryturę z ubezpieczenia społecznego.

Niekwestionowane pomiędzy stronami było, że wysokość emerytury wojskowej ubezpieczonego, zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin (powoływana dalej jako: wojskowa ustawa emerytalna), została ograniczona z 99,23% do 75% podstawy jej wymiaru. Ponadto nie było sporne, że ubezpieczony nabył prawo do dwóch świadczeń – emerytury wypłacanej przez Wojskowe Biuro Emerytalne, jak i emerytury powszechnej wypłacanej z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Dalej sąd pierwszej instancji podniósł, że stosownie do art. 7 wojskowej ustawy emerytalnej, w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty przewidzianych w ustawie z prawem do emerytury lub renty albo do uposażenia w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego przewidzianych w odrębnych przepisach wypłaca się świadczenie wyższe lub wybrane przez osobę uprawnioną, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

Z kolei art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (powoływana dalej jako: ustawa emerytalna) stanowi, że w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. Ustęp 2 art. 95 ustawy emerytalnej określa wyjątki od tej zasady. Jeden z wyjątków odnosi się do przypadku obliczenia emerytury wojskowej na podstawie art. 15a wojskowej ustawy emerytalnej (dla żołnierza, który został powołany do służby zawodowej po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r.), a od dnia 1 stycznia 2013 r. - również na podstawie art. 18e tej ustawy (dla żołnierza powołanego do zawodowej służby wojskowej po raz pierwszy po dniu 31 grudnia 2012 r.).

Następnie Sąd Okręgowy podniósł, że B. K. przed rozpoczęciem służby wojskowej w dniu 24 kwietnia 1972 r., był aktywny zawodowo. W okresie od 1 września 1968 r. do 24 kwietnia 1972 r. zatrudniony był w Państwowym Ośrodku (...) w P. na stanowisku montera ciągnikowego. Na jego wniosek, okres ten (w wymiarze 3 lat, 7 miesięcy i 23 dni) został uwzględniony do wysługi lat, od której uzależniona była wysokość uposażenia wojskowego. Również po zakończeniu służby wojskowej w dniu 28 lutego 2003 r., posiada okresy pracy „cywilnej”. Od 1 marca 2003 r. do 15 kwietnia 2019 r. zatrudniony był w 16 (...) Oddziale (...) w D..

Sąd pierwszej instancji podkreślił, że z informacji uzyskanej od Dyrektora Wojskowego Biura Emerytalnego w S. z dnia 27 sierpnia 2020 r. wynika, iż wojskowy organ emerytalny przy ustalaniu prawa do emerytury B. K. uwzględnił okres pracy cywilnej od 1 września 1968 r. do 24 kwietnia 1972 r., jako okres składkowy poprzedzający służbę wojskową. Pozostawał on jednak bez wpływu na kwotową wysokość świadczenia, wpływając jedynie na wysokość procentową jego wymiaru. Wysokość emerytury ubezpieczonego na podstawie art. 18 ust. 1 wojskowej ustawy emerytalnej, została bowiem ograniczona z 99,23% do 75% podstawy jej wymiaru. Zdaniem Sądu Okręgowego przyjęcie tego okresu zatrudnienia cywilnego, mimo braku jego wpływu na wysokość świadczenia, wpływało na samo prawo do ustalenia prawa do emerytury wojskowej. Powyższy okres został bowiem uwzględniony w załączniku do decyzji z dnia 4 marca 2003 r. o przyznaniu emerytury wojskowej (k. 23 akt wojskowego organu emerytalnego), jako okres składkowy 3 lat poprzedzający służbę (wymiar: 2,60%) oraz 7 miesięcy i 23 dni (wymiar: 1,30%). Przy ustaleniu prawa do emerytury, wyłącznie ograniczenie wynikające z wyżej wskazanego art. 18 ust. 1 ustawy, spowodowało ograniczenie wysokości emerytury do 75% podstawy wymiaru.

Sąd pierwszej instancji miał na uwadze, że w sytuacji braku ograniczenia ustawowego, podstawa wymiaru emerytury, łącznie z uwzględnieniem powyższego okresu zatrudnienia cywilnego, wyniosłaby 99,23%. Wskazać należy, że ten

sam okres zatrudnienia cywilnego został już wcześniej uwzględniony do wysługi lat. Miało to wpływ na wysokość uposażenia wojskowego jakie otrzymywał B. K.. W konsekwencji wpływało następnie na wysokość podstawy wymiaru świadczenia emerytalnego ubezpieczonego.

Jednocześnie Sąd Okręgowy wskazał, że zagadnienie związane ze zbiegiem prawa do świadczeń z ubezpieczenia powszechnego i zaopatrzenia wojskowych było przedmiotem rozważań judykatury. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 maja 2012 r., II UK 237/11 wskazał, że zasada pobierania jednego świadczenia (wyższego lub wybranego przez uprawnionego) w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń (art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej) dotyczy również zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w tej ustawie z prawem do świadczeń przewidzianych w ustawie o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych. Z kolei w wyroku z dnia 24 maja 2012 r., II UK 261/11, Sąd Najwyższy stwierdził, że ubezpieczony uprawniony do świadczenia z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i pobierający to świadczenie nie może jednocześnie pobierać emerytury wojskowej, mimo że spełnił warunki do jej nabycia i prawo to zostało mu przyznane. Prawo do otrzymywania jednego świadczenia wynika wprost z przepisów. Zarówno art. 95 ustawy emerytalnej, jak i analogiczny art. 7 wojskowej ustawy emerytalnej wskazują, że ubezpieczony uprawniony do emerytury z FUS nie może jednocześnie pobierać emerytury wojskowej, mimo że spełnił warunki do jej nabycia.

I dalej sąd pierwszej instancji podniósł, że szczegółowo do omawianej kwestii odniósł się również Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 4 października 2013 r., III AUa 114/13, który w uzasadnieniu rozstrzygnięcia wskazał, między innymi, że „przepisami ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 166, poz. 1609) wprowadzono, z dniem 1 października 2003 r. zasadę, zgodnie z którą osobie, która ma ustalone prawo do emerytury mundurowej z uwzględnionymi okresami zarówno zawodowej służby, jak i okresami podlegania ubezpieczeniom społecznym (okresami składkowymi i nieskładkowymi) nie przysługuje prawo do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W związku z tym do tej grupy świadczeniobiorców nie stosuje się generalnej zasady polskiego systemu emerytalnego, zgodnie z którą (art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej) w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń, wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. Nowelizacja oznacza, że osoba pobierająca emeryturę mundurową, jeżeli spełnia ogólne warunki do uzyskania emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, to znaczy posiada, w przypadku mężczyzny, co najmniej 25-letni okres składkowy i osiągnęła 65 lat, będzie mogła wystąpić o przyznanie emerytury z FUS. W razie przyznania tej emerytury, wypłata emerytury mundurowej zostanie wstrzymana. W ten sposób również do tej grupy świadczeniobiorców stosowana będzie ogólna zasada, zgodnie z którą w razie zbiegu uprawnień do dwóch świadczeń, zainteresowanemu przysługuje prawo wyboru świadczenia”. Sąd Apelacyjny w Gdańsku powołał się na również na treść wyroku Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2012 r., I UK 390/11, w którym wskazano, że zasada wypłacania tylko jednego świadczenia z ubezpieczenia społecznego (art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej) stanowi wyraz obowiązującej w prawie ubezpieczeń społecznych zasady solidarności ryzyka i nie jest sprzeczna z konstytucyjną zasadą równości (art. 32 Konstytucji RP). Ponadto Sąd Apelacyjny w Szczecinie w orzeczeniu z dnia 23 kwietnia 2020 r., III AUa 626/19, wyraził stanowisko, że prawo do otrzymywania wyłącznie jednego świadczenia z ubezpieczenia społecznego jest trwale usankcjonowane. Stwierdził, że zarówno art. 95 ustawy emerytalnej, jak i analogiczny art. 7 wojskowej ustawy emerytalnej wskazują, że ubezpieczony uprawniony do emerytury z FUS nie może jednocześnie pobierać emerytury wojskowej, mimo że spełnił warunki do jej nabycia, i odwrotnie. Sąd Apelacyjny zwrócił dodatkowo uwagę na treść art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej, z którego wynika, że z zasady świadczenia na warunkach i w wysokości określonych w ustawie przysługują ubezpieczonym - w przypadku spełnienia warunków do nabycia prawa do świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń emerytalnego i rentowych Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, czyli wszystkim ubezpieczonym spełniającym ustawowe warunki, bez wyjątku. Z treści art. 2 ust. 2 wynika natomiast, że świadczenia na warunkach i w wysokości określonych w ustawie przysługują również żołnierzom zawodowym oraz funkcjonariuszom, ale tylko wtedy, jeżeli nie spełniają oni warunków do nabycia prawa lub utracili prawo do świadczeń określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym tych osób. Sąd Apelacyjny w Szczecinie w powyższym wyroku stwierdził, że rozdzielenie systemów ubezpieczeniowego i zaopatrzeniowego funkcjonariuszy służb mundurowych pozwala na to, aby każdy z tych systemów realizował osobno zobowiązania wobec żołnierzy zawodowych i bez związku z systemem powszechnym, przy zachowaniu zasady, że za ten sam okres ubezpieczenia emerytalnego nie mogą jednocześnie przysługiwać dwa świadczenia emerytalne (art.

5 ust. 2a ustawy emerytalnej). Wyjaśnił następnie, że semantyka pojęcia zbieg oznacza miejsce zetknięcia się lub złączenia czegoś. Jeżeli pojęcie zbieg świadczeń będziemy odczytywać semantycznie, to oznacza, że w przypadku uznania zbiegu świadczeń będzie istniał jakiś element zbieżny, łączący oba świadczenia i ten element zbieżny musi odnosić się do przedmiotu jakim jest świadczenie, nie zaś podmiotu któremu świadczenia przysługują (mowa bowiem o zbiegu świadczeń, nie zbiegu ubezpieczonych). Takim punktem styczności mogą być tożsame okresy warunkujące przyznanie dwóch świadczeń.

Sąd Okręgowy uznał, że w niniejszej sprawie należy również przytoczyć tezę zawartą w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2019 r., I UK 426/17, zgodnie z którą o zastosowaniu wyjątku od zasady wypłacania jednego świadczenia decyduje brak możliwości obliczenia emerytury wojskowej przy uwzględnieniu „cywilnego” stażu emerytalnego, a nie data przyjęcia żołnierza zawodowego do służby wojskowej (art. 95 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych).

Sąd pierwszej instancji podzielając, co do zasady, powyższe stanowiska na gruncie rozpoznawanej sprawy, uznał zbieg prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego i zaopatrzenia wojskowego w myśl art. 7 wojskowej ustawy emerytalnej oraz art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej wskazał, że okres wysługi cywilnej B. K. od 1 września 1968 r. do 23 kwietnia 1972 r. został uwzględniony przez wojskowy organ rentowy do ustalenia prawa do świadczenia emerytalnego. Okres ten został również uwzględniony do ustalenia wysokości kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r. i miał wpływ na wysokość przyznanej, w zaskarżonej decyzji, emerytury powszechnej. Był to więc okres uwzględniony w obu decyzjach warunkujący prawo do obu świadczeń emerytalnych. Doszło zatem do zbiegu prawa do świadczeń, gdyż punktem styczności był tożsamy okres składkowy uwzględniony w obu decyzjach emerytalnych.

Zdaniem sądu meriti w sprawie brak jest również podstaw do uznania zarzutu ubezpieczonego o naruszeniu art. 32 Konstytucji RP. Zasada wypłacania tylko jednego świadczenia z ubezpieczenia społecznego (art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej i art. 7 wojskowej ustawy emerytalnej) stanowi wyraz obowiązującej w prawie ubezpieczeń społecznych zasady solidarności ryzyka i nie jest sprzeczna z konstytucyjną zasadą równości wobec prawa (art. 32 Konstytucji) i prawa do zabezpieczenia społecznego (art. 67 Konstytucji).

W konsekwencji Sąd Okręgowy oddalił odwołanie i orzekł o kosztach procesu na podstawie art. 98 k.p.c., art. 99 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, zasądając od ubezpieczonego B. K. na rzecz organu rentowego zwrot kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 180 zł.

Z powyższym wyrokiem Sądu Okręgowego w Koszalinie w całości nie zgodził się B. K., który w wywiedzionej apelacji zarzucił mu:

- naruszenie przepisów prawa materialnego - art. 95 ust. 1 i 2 i art. 27 i 28 ustawy emerytalnej.

Na tej podstawie apelujący wniósł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku i nakazanie organowi rentowemu wypłatę ubezpieczonemu emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

- zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

W uzasadnieniu skarżący między innymi podniósł, że wniosek o wypłatę emerytury z powszechnego systemu emerytalnego oparł o wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2019 r., I UK 426/17.

Apelujący podkreślił, że zgodnie z przywołanym wyrokiem Sądu Najwyższego, a także linią orzecznictwa sądów powszechnych jest uprawniony do drugiej emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przy czym następuje zbieg prawa do emerytury z FUS z prawem do emerytury przewidzianej w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych.

Ubezpieczony podkreślił, że jest uprawniony do emerytury wojskowej, której procentowy wymiar wynosi 75%, co wynika z art. 18 ust. 1 wojskowej ustawy emerytalnej i nie ma możliwości zwiększenia podstawy wymiaru przez dodanie okresów pracy cywilnej. D. zdaniem skarżącego jego sytuacja jest identyczna, jak żołnierzy przyjętych do służby po 1 stycznia 1999 r., w stosunku do których istnieje możliwość pobierania dwóch świadczeń emerytalnych.

Dalej apelujący wskazał, że Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 32 ust. 1 stanowi, iż wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. Ubezpieczony podkreślił, że w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego zasada równości jest ujmowana jako nakaz traktowania sytuacji (podmiotów) podobnych w sposób podobny, a zarazem dopuszczenie traktowania sytuacji (podmiotów) odmiennych w sposób odmienny. W orzeczeniu z dnia 9 marca 1988 r. (U 7/87) stwierdzono: „konstytucyjna zasada równości wobec prawa (...) polega na tym, że wszystkie podmioty prawa (adresaci norm prawnych), charakteryzujące się daną cechą istotną (relewantną) w równym stopniu, mają być traktowane równo, a więc według jednakowej miary, bez różnicowań zarówno dyskryminujących, jak i faworyzujących”, a zasada ta była wielokrotnie powtarzana w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego (m.in. wyroki z dnia 6 maja 1998 r., K 37/97; z dnia 20 października 1998 r., K 7/98; z dnia 17 maja 1999 r., P 6/98; z dnia 21 stycznia 2014 r., SK 5/12, pkt III.3.6.2; z dnia 13 maja 2014 r., SK 61/13, pkt III.4.1; z dnia 21 lipca 2014 r., K 36/13, pkt III.2.1-2), a także NSA (np. uchwała z dnia 22 maja 2000 r., OPK 1/00, ONSA 2000/4/133). Dalej skarżący podniósł, że w podobny sposób określił zasadę równości Sąd Najwyższy wskazując, że oznacza ona „równe traktowanie obywateli znajdujących się w tej samej sytuacji prawnej” (np. uchwała z dnia 16 marca 2000 r., I KZP 56/99, OSNKW 2000/3-4/21). Równość w prawie odnosi się do procesu stanowienia norm prawa i nakłada na prawodawcę obowiązek nadawania prawu takich treści, które czynią zadość nakazowi jednakowego traktowania podmiotów (sytuacji) podobnych.

Mając na uwadze konstytucyjną zasadę równości apelujący wskazał, że stosowanie w jego przypadku wymogu stażu, w przeciwieństwie do byłych żołnierzy zawodowych i emerytów wojskowych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., narusza powołaną zasadę.

Przy czym ubezpieczony zaznaczył, że nie domaga się emerytury minimalnej z ZUS, ale wnosi o przyznanie emerytury ze składek zgromadzonych na jego koncie w ZUS, a więc analogicznie jak w przypadku emerytów wojskowych, którzy pobierają emeryturę z (...) i jednocześnie emeryturę z ZUS, a urodzili się po 31 grudnia 1948 r. i nie przepracowali co najmniej 20 lat. Stosując powyższą zasadę równości skarżący nabywa prawo do emerytury cywilnej i może ją pobierać w zbiegu z emeryturą wojskową. Inna wykładnia narusza zasadę równości i powoduje, że składki ZUS, które ubezpieczony zgromadził w ZUS przez kilkanaście lat swojej pracy, ulegną swoistemu "przepadkowi".

Na potwierdzenie swojego stanowiska apelujący przywołał wyroki sądów powszechnych.

Sąd Apelacyjny rozważył, co następuje:

Apelację ubezpieczonego należało uznać za nieuzasadnioną.

Ponowna analiza sprawy przy uwzględnieniu treści uzasadnienia postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 lutego 2019 r., SK 30/17 ((...)), doprowadziła Sąd Apelacyjny do wniosku, że zaskarżony wyrok odpowiada obowiązującemu prawu.

W sprawie stan faktyczny ustalony przez sąd pierwszej instancji jest bezsporny, bowiem spór sprowadza się do ustalenia czy organ rentowy na podstawie art. 95 ustawy emerytalnej prawidłowo zawiesił wypłatę przyznanej B. K. emerytury z powszechnego systemu emerytalnego wobec zbiegu prawa do świadczeń i ustalenia, że emerytura mundurowa jest wyższa od tej przyznanej przez ZUS. Dlatego Sąd Apelacyjny podziela w całości ustalenia faktyczne, a także ocenę prawną sporu przedstawione przez Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przyjmując je za własne i nie dostrzegając potrzeby ponownego ich przytaczania w tej części rozważań.

W odpowiedzi na zarzuty apelacji w pierwszej kolejności należy podkreślić, że utrwalony w orzecznictwie jest pogląd w myśl, którego w polskim systemie zabezpieczenia społecznego zasadą jest wypłata jednego świadczenia (wyższego

lub wybranego przez ubezpieczonego), jeżeli ma miejsce zbieg prawa do różnych świadczeń z systemu zabezpieczenia społecznego (por. między innymi wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2012 r., II UK 237/11, OSNP 2013/7-8/91; z dnia 4 grudnia 2013 r., II UK 223/13, LEX nr 1394110 czy wyrok tego Sądu z dnia 18 kwietnia 2018 r., II UK 62/17, OSNP 2018/12/162). Od zasady tej istnieją wyjątki, jednak nie występują one w niniejszej sprawie. Takie stanowisko zostało także zajęte przez Marszałka Sejmu RP oraz Prokuratora Generalnego w postępowaniu wywołanym przed Trybunałem Konstytucyjnym w sprawie SK 30/17, w którym Trybunałowi przedstawiono do zbadania zgodności art. 95 ust. 2 w związku z art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887) w zakresie, w jakim wyłącza możliwość pobierania świadczenia z zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy zawodowych i z systemu powszechnego przez osoby, które pełniły zawodową służbę wojskową przed 1 stycznia 1999 r. oraz miały ustalone prawo do świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy zawodowych przed 1 października 2003 r., z art. 2 w związku z art. 67 ust. 1 Konstytucji. Trybunał Konstytucyjny umarzając postępowanie w sprawie postanowieniem z dnia 20 lutego 2019 r. miał na uwadze, że sformułowane w sprawie zarzuty dotyczyły sposobu ustalenia wysokości wypłacanego skarżącemu ostatecznie świadczenia emerytalnego i nie miały bezpośredniego związku z treścią regulacji ustawowej zakwestionowanej przez skarżącego.

Odnosnie zarzutu apelacji naruszenia zasady równości rozumianej jako nakazu jednakowego traktowania świadczeniobiorców charakteryzujących się jednakową cechą istotną (art. 67 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP) podkreślić trzeba, że apelujący nie wskazał jakie cechy wspólne charakteryzują świadczeniobiorców, do których on należy i które przemawiałyby za naruszeniem zasady równości w jego przypadku. Natomiast w sprawie na pewno należy mieć na uwadze, że ubezpieczony, który po otrzymaniu emerytury wojskowej podjął zatrudnienie „cywilne” i z tego tytułu podlegał pracowniczemu ubezpieczeniu społecznemu nie został wprowadzony w błąd czy też zaskoczony przez prawodawcę skoro zarówno przepis art. 95 ustawy emerytalnej, jak i przepis art. 7 wojskowej ustawy emerytalnej już wówczas obowiązywały i regulowały jego sytuację.

Ponadto również Europejski Trybunał Praw Człowieka w decyzjach z dnia 11 grudnia 2018 r., nr (...) (LEX nr 2626955) i nr (...) (LEX nr 2627060) uznał uprawnienie Państwa Członkowskiego do samodzielnego kształtowania systemu zabezpieczenia społecznego, w tym wprowadzenia zasady wypłaty jednego świadczenia, w myśl której, skarżącemu nie można było przyznać jednocześnie dwóch świadczeń, nie znajdując przy tym podstaw do ingerencji w obowiązujące prawo krajowe w tym zakresie.

Podsumowując za Sądem Najwyższym należy powtórzyć, że prawo do otrzymywania jednego świadczenia wynika wprost z przepisów. Zarówno art. 95 ustawy emerytalnej, jak i analogiczny art. 7 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym wojskowych wskazują, że ubezpieczony uprawniony do emerytury z FUS nie może jednocześnie pobierać emerytury wojskowej, mimo że spełnił warunki do jej nabycia, i odwrotnie - tak jak to ma miejsce w niniejszej sprawie.

Skoro w zaskarżonej decyzji z dnia 15 stycznia 2020 r. wysokość przyznanej ubezpieczonemu emerytury z powszechnego systemu emerytalnego wynosiła 1.506,41 zł, a wypłacanej emerytury mundurowej – 2.875,59 zł (w styczniu 2020 r.), to prawidłowo organ rentowy na podstawie art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej zwiesił wpłatę przyznanej ubezpieczonemu świadczenia emerytalnego.

Mając na uwadze powyższe, zarzuty apelacji okazały się nieuzasadnione i dlatego Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. apelację B. K. oddalił w całości.

Barbara Białicka Urszula Iwanowska Beata Górska